

Priekšvārds

Rokasgrāmata autoru kolektīvs

Zvērinātu advokātu birojs **TGS Baltic** (iepriekš Tark Grunte Sutkiene) turpina uzturēt «Uzņēmumu vadītāja rokasgrāmatas» aktualizāciju, pārņemot labāko pieredzi, kuru šī izdevuma sākotnējā pamatsatura sagatavošanā veica Aigars Strupišs, Jānis Endziņš un Sandra Dzerele.

Zvērinātu advokātu birojs **TGS Baltic** sniedz pakalpojumus visās komerctiesību jomās un ir iemantojuši neatlaidīgas komandas reputāciju, kura ir spējīga rast risinājumus vissarežģītākajās lietās. Pieredzējušie advokāti ir atvērti jaunām pieejām un nestandarta risinājumiem, ir apveltīti ar degsmi pret savu darbu, kurā apvieno uzticamību un efektivitāti.

☒

	Ivars Grunte 1991.gadā nodibināja un šobrīd ir TGS Baltic biroja vadošais partneris. Ivars praktizē tiesvedības un skrējtiesas, apvienošanas un legādes, banku un finanšu tiesību, apdrošināšanas un kapitāla tirgu un atvasinātā tirdzniecības instrumentu jomās. Viņam ir plaša pieredze starptautisku un vietējo kreditiestāžu un apdrošināšanas sabiedrību apvienošanas un legādes darījumu nodrošināšanā un pārrobežu un vietējā reorganizācijā. E-pasts: ivars.grunte@tgsbaltic.com Mobilais tālrunis: +371 29242877
	Andra Rubene ir TGS Baltic partnere. Apvienošanas un legādes prakses grupas un Konkurenčes tiesību prakses grupas vadītāja Latvijā. Viņai arī praktizē sabiedrību tiesību un komerctiesību, banku un finanšu tiesību, apdrošināšanas un kapitāla tirgu un atvasinātā tirdzniecības instrumentu jomās. Andras pieredze aptver valūtas kreditiestāžu un apdrošināšanas sabiedrību pārrobežu apvienošanas, tostarp valūtkas apvienošanas, izveidojot Eiropas komercsabiedrības. Dienvidē viņa palīdz klientiem izveidot, pārvaldīt un reorganizēt sabiedrības, kā arī legādāties un atsavināt uzņēmumus un sabiedrību kapitāla daļas vai akcijas dažādās industrijas. Andra vada Dienas Biznesa izdots Uzņēmuma vadītāja rokasgrāmatas autoru grupu. E-pasts: andra.rubene@tgsbaltic.com Mobilais tālrunis: +371 29127289
	Linda Strause ir TGS Baltic partnere un Neukastamo iepšķērušu prakses grupas vadītāja Latvijā. Viņas galvenās prakses jomas ir darījumi ar neukastamo iepšķērušu un būvniecību, enerģētiku un infrastruktūras projekti, vides tiesības, administratīvās tiesības, publiskais lepkurums, publiskās un privātās partnerības. Linda ir plaša pieredze liela apmēra projektos un iepšķērušu darījumos, kas netiecpst ikdienas komercdarbības loka. Viņa pārstāvīgā palīdz klientiem liela infrastruktūras projektu iestenošanā un ražotīju atvēršanā, darībās nodrošināšanā un paplašināšanā. Linda vada Dienas Biznesa izdots Meža nozares rokasgrāmatas autoru grupu. E-pasts: linda.strause@tgsbaltic.com Mobilais tālrunis: +371 29347474
	Inese Hazenfusa ir TGS Baltic partnere un Banku un finanšu tiesību, apdrošināšanas prakses grupas vadītāja Latvijā. Viņa praktizē arī apvienošanas un legādes un sabiedrību tiesību un komerctiesību jomās. Inese konsultē gan finanšu institūcijas, gan arī to klientus. Viņai ir plaša pieredze kreditēšanas darījumos, kā arī saistīto nodrošinājumu jautajumos, tai skaitā ar pārrobežu elementiem. Tāpat Inese ir guvusi plašu pieredzi kredītu portfelī pārstrukturēšanā un to nodošanā. Pēdējā laikā iepšķērušu un pierversta finanšu tehnoloģiju uzņēmumiem, to darībās regulējumam. Plēmēram, Inese sniedz konsultācijas par savstarpējo aizdevumu platformu un maksājumu iestāžu darībām, jaunu Fintech produktu ieviešanu. Inese ir iekļauta Nasdaq Baltic Certificēto konsultantu sarakstā. E-pasts: inese.hazenfusa@tgsbaltic.com Mobilais tālrunis: +371 26468654
	Agnese Hartpenga ir TGS Baltic partnere ar specializāciju tiesvedībā un skrējtiesā, publiskajā lepkurumā, publiskajā un privātajā partnerībā, administratīvās tiesības, valsts atbalsta jautajumos, enerģētikā un infrastruktūras projektos, telekomunikācijās un informācijas tehnoloģijās un farmacijas un ārstniecības tiesības. Viņa konsultē klientus un arvāstu konsultantus par vērējamīgiem infrastruktūras attīstības projektiem. Agnese arī konsultē valsts atbalsta jautajumos, parstavot klientu intereses Eiropas Komisija. E-pasts: agnese.hartpenga@tgsbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Nauris Grigals ir TGS Baltic vecākā juriste, sertificēta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas speciāliste, kurās specializējās tiešveidas un skrējtiesas, maksātnespējas un tiesīskās aizsardzības, apvienošanas un legādes, sabiedrību tiesību, komerctiesību un administratīvu tiesību jomā. Viņam ir plaša pieredze tiesvedības un skrējtiesas jomā. Nauris iekdienā sniedz juridisko palīdzību starptautiskiem un vietējiem klientiem juridisku strīdu risināšanā, tiesu un skrējtiesu procesos. Tāpat viņš konsultē un sniedz klientiem juridisko palīdzību iestenot neukastamo iepšķērušu, uzņēmumu un kapitāla daļu vai akciju iegādes un finansēšanas darījumos, parādu restrukturizāciju un piedziņu, kā arī konsultē tiesīskās aizsardzības un maksātnespējas jautajumos. E-pasts: nauris.grigals@tgsbaltic.com Mobilais tālrunis: +371 26462784
2019-01	Alise Eljasāne ir TGS Baltic vecākā juriste, sertificēta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas speciāliste, kurās specializējās tiešveidas un skrējtiesas, finanšu tiesības, tai skaitā kapitāla tirgi, finanšu iestāžu darībās atbilstība un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana. Viņa ir konsultējusi klientus (finanšu institūcijas) darībās atbilstības jautajumos, snieguši juridisko palīdzību ieguldījumu fondu (UCITS) pārrobežu apvienošanā, izstrādājusi nepieciešamos dokumentu standartizētās obligāciju emisijai un ieklausīšanai Nasdaq Riga regulētajā tirgū. Alisei ir liela pieredze finanšu iestāžu licencēšanas jautajumos Finanšu un kapitāla tirgus komisijai – viņa ir sagatavojuši nepieciešamos juridiskos dokumentus ieguldījumu brokeru sabiedrībās, maksājumu iestādēs, alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekui licencēšanai, kā arī reģistrējusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijai vairākus jaunus alternatīvo ieguldījumu fondus. E-pasts: alise.eljasane@tgsbaltic.com Tālrunis: +371 67889999

IEV 1

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modifīcēšana, uzglabāšana, arhīvēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atlaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecinā šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.

	Māra Stabulīne ir zvērīnāta advokāte, TGS Baltic Konkurences tiesību pārvaldes padžiātāja arī publiski iepirkuma, publiskās privātās partnerības, enerģētikas, konstitūcionalo un administratīvo tiesību jomās. Māra konsultē klientus par visiem konkurences tiesību jautājumiem un pārstāv klientu intereses Konkurences padomē un tā skaitā Konkurences padomes izmeklēšanu laikā. Tāpat Māri ir plāsa pierede, palīdzīt pastiprātīgumā iestudēt publisko iepirkumu procesus, nodrošinot piegādātāju sekmīgu dalību iepirkumos un pārstāvot klientus iepirkumu uzraudzības birojā un tiesā. No 2010. līdz 2012.gadam Māra kā iepirkumu uzraudzības biroja juriste bija iesniegumu izskatīšanas komisiju sastāvā un pārstāvēja biroju tiesā. E-pasts: mara.stabuliene@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Aija Kreicberga ir TGS Baltic zvērīnāta advokāte ar specjalizāciju nekustamo īpašumu un būvniecības, kā arī sabiedrības tiesību un administratīvo tiesību jomā. Aija konsultē klientus par dažādiem ar nekustamo īpašumu legādi, atsvīmāšanu un izmaksušu saistītību jautājumiem, velc nekustamo īpašumu padzinītās pārbaudes, sagatavo darījumu dokumentus. Tāpat Aija konsultē klientus gan par ikdienas komercdarbības jautājumiem, gan sarežģītos darījumos, kas neietilpst ikdienas komercdarbības loka, leģerojamā jurista darba pierede gūta, strādājot juridiskajā birojā un mobilā sakaru operatora uzņēmumā Latvijas Mobilais Telefons. E-pasts: aija.kreicberga@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Raivis Znotins ir TGS Baltic Banku un finanšu tiesību, apdrošināšanas prakses grupas jurists. Viņš praktizē arī apvienošanas un iegades, sabiedrību tiesību, komerctiesību, mākslīspējas un tiesīskās aizsardzības un nekustamo īpašuma jomā. Advokātu birojā TGS Baltic darbojas kopš 2015.gada. Iepriekš Raivis guvis plāsu pieredu, to gadus strādājot Baltic International Bank. Kopš 2008.gada vienīkā bankas kredītkomitejās loceklis pārvaldījis īpniekiem pieņemšanā par kredītēšanas darījumiem. Kopš 2004.gada, būdama bankas jurists, Raivis noderīgākais jurists atbalstīja dažādas jomas kā klientu kredītātāja, starpīcīgās saistībās ar kredītēšanas dokumentārās inženieru bankas galvenajā (garantiju) izsniegšana, norēķina karšu un kredītkarša izsniegšana un aplūkošana, prasījumiem tiesību nodrošināšanai darījumiem (cesijas), kredītu un citu pārīsa saistību piedāvājumiem, pārstāvību tiesā un šķirējtiesā, kā arī sadarbības nodrošināšanai tiesas noleņumam izpildes procesā, debitoru maksātīspējas procesā jautājumi, kredītu restrukturizācijas jautājumi, ar nekustamo īpašumu būvniecību, legādi, apsaimniekošanu un atsauņināšanu saistītie jautājumi, likumu projektu, banku politiku, procedūru, instrukciju un citu iekšējo normatīvu aktu izstrādē. E-pasts: raivis.znotins@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Gundars Madelis ir TGS Baltic jurists, kurš specializējas strīdu atrisināšanas un šķirējtieses, sabiedrību tiesību, darījumos ar nekustamo īpašumu, pārstrukturizācijas un maksātīspējas, komerciesību un vides tiesību jomā. Viņam ir pierede sarežģītās parādu atgušanas lietās, tiesīsvārdā, maksātīspējas procesā un tiesīskās aizsardzības procesā, pārāstovs AS Norvik Banka sarežģītā strīda ar bankas parādnieku (vēja enerģijas rāzotāji) grupu. Viņš ir piedalījies Mākslīspējas administrācijas normatīvo aktu izstrādē (Mākslīspējas likumam un normatīvajos aktos, kas pieņemti, pamatojoties uz likumam). Gundars ir pasniegjis lekcijas un seminārus Latvijas Mākslīspējas administratoru asociācijas un Mākslīspējas administrācijas organizētās apmaiņības un praktiskajos semināros praktizējotiem un potenciālijam mākslīspējas administratoriem. E-pasts: gundars.madelis@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Rūdolfs Vilsons ir TGS Baltic Apvienošanas un iegades prakses grupas un Nodokļu prakses grupas jurists, sertificēts nodokļu konsultants, kurš praktizē arī korporatīvo tiesību un komerciesību jomā. Advokātu birojā TGS Baltic praktize kopš 2015.gada. Iepriekš guvis plāsu pieredu, vairāk ne 8 gadus strādājot nodokļu konsultāciju, darījumu nodrošināšanai un audita sabiedrības, t.sk. Ernst & Young Baltic, TaxLink Baltic. Rūdolfs konsultē Latvijas un arvalstu klientu nodokļu piemērošanas un juridiskajos jautājumos, nodarbojas ar klientu darījumu izvērtēšanu un struktūrsānti, analizējot nodokļu un juridiskās sekas. Ir pieredze kapitāla daļu, uzņēmējumu un aktīva pārziņību izpētē, sagatavošanai pārdošanai, reorganizācijai, pirkuma un pārdošuma darījumu sagatavošanai un iestenošanai. Viņš konsultē klientus jautājumiem par investīciju projektiem, uzņēmumi nodokļu un citu risku vadības sistēmu izstrādi, kā arī izvertī komersantu levesto procesu (t.sk. operacionālu un nodokļu piemērošanas) atbilstību normatīvu aktu un labās prakses prasībām. Rūdolfs pārstāv klientus arī Valsts ieņēmumu dienestā (VID) nodokļu pārbaudēs, sniedzot atbalstu klientiem VID lēmumiem apstrīdēšanai un pāršķēdēšanai. E-pasts: rudolfs.vilsons@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Liene Skirkne ir TGS Baltic zvērīnāta advokāte palīze ar specjalizāciju tiesvedības un šķirējtieses, kā arī sabiedrību tiesībās un komerciesības. Viņa sniedz juridiskos atzinumus par sabiedrību tiesību un komerciesību jautājumiem un sagatavo pamatojumus klientu prasībām tiesas un šķirējtieses. Strādājot par vecāko juristi AS Reverte Vaidības juridiskā atbalsta nodāļa, Liene ir guvusi ievērojamu pieredzi banku un finanšu tiesības, kā arī sabiedrību tiesību un komerciesību jautājumiem saistītās tiesivedības Latvijā un arvalstā. No 2009. līdz 2010.gadam savas zināšanas papildinājusi, studējot un praktizējot Vācijā. E-pasts: liene.skrinke@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Ģirts Krūminš ir TGS Baltic zvērīnāta advokāta palīgs, sertificēts datu aizsardzības speciālists, ar specjalizāciju tiesvedības un šķirējtieses, sabiedrību tiesību, komerciesību un administratīvo tiesību jomā. Advokātu birojā TGS Baltic praktize kopš 2015.gada. Kalvis guvis plāsu pieredzi tiesīsbiedrību jomā, strādājot par Finanšu ministrijas Tiesību aktu departamenta Juridiskās nodāļas juriskonsultu un Latvijas Republikas valsts drošības iestādē. Ikdienā sniedz juridisko palīdzību starptautiskiem un vietējiem klientiem juridiskā strīdu risināšanai, tiesu un šķirējtiesu procesos. E-pasts: kalvis.kruminsh@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Reinis Grunte ir TGS Baltic jurists, kurš sniedz atbalstu sabiedrību tiesību un komerciesību, banku un finanšu tiesību un imigrācijas jomās. Viņš veic sabiedrību un uzņēmējus padzinītās pārbaudes un sagatavo dokumentus par sabiedrību pārvāldi un darījumiem ar sabiedrību kapitāla daļām (akcijām) un uzņēmumiem. Reinis regulāri palīdz kredītiestādēm un problemātisko aktivu pārvaldītājiem dažādos parādu piedāvājumos un nekustamo īpašumu darījumos. E-pasts: reinis.grunte@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Jānis Kārsenieks ir TGS Baltic jurists un datu aizsardzības speciālists. Jāns galvenā darbības jomas ir datu apstrāde un aprite. Jāns ir guvīs plāsu pieredzi datu aizsardzības jomā, strādājot trīs gadus par Datu valsts inspekcijas Personas datu apstrādes uzraudzības nodāļas vadītāju un citos Datu valsts inspekcijas vadītājos amatās, tai skaitā iestādē direktora pienākumu izplīdītājs. E-pasts: janis.karsenieks@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Toms Tidemanis ir TGS Baltic jurists ar specjalizāciju mazās un videjās uzņēmējdarbības tiesīskojā nodrošinājumā, kā arī nekustamu īpašuma tirgus tiesīskojā nodrošinājumā. Iepriekš Toms ir guvīs pieredzi administratīvajās tiesībās pildot tiesīsneša palīga pienākumus Administratīvajā rajona tiesā, kā arī jurista amatā "Baltic Taxi" uzņēmumu grupā gaitā pierēdere komerciesības, publiski iepirkumu un autopārvadājumu jomā. E-pasts: toms.tidemanis@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Vladlena Rudusāne-Simīca ir juriste un vairāk nekā 6 gadu pieredzi konkurences tiesību, ES tiesību un regulāto jomu tiesībās. Pirms pierēsošanas TGS Baltic Vladlenai trīs godus strādājot advokātu birojā BDK Advokati (Belgrāda, Serbiā), kā arī viens no vadītājiem advokātu birojām Balkānu reģionā, kur Vladlenai galvenokārt specializējās konkurences un valsts atbalsta tiesību jautājumiem, konsultējot dažādu industriju klientus (tostarp, farmakoloģijas, mazumtirdzniecības un enerģētikas nozarē) atbilstību un apvienošanas kontroles jautājumiem. E-pasts: vladlena.rudasane-simica@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Ginta Valtere ir TGS Baltic juriste ar vairāk nekā 7 gadu pieredzi, kas leģuta, strādājot iepirkumu uzraudzības birojā un Administratīvajā rajona tiesā. Sāv prakse Ginta veiksmīgi risinājumi tādus publisko iepirkumu problemātājumus kā nepamatoti letu piedāvājumi, konstatēvās, tehniski piedāvājumi un kvalifikācijas atbilstības iestādē, iepirkuma procedūru nepamatoti partrauksāna un citus. E-pasts: ginta.valtere@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Kaspars Treibulis ir TGS Baltic zvērīnāta advokāta palīgs, kurš praktizē starptautisko un Eiropas Savienības tiesību, banku, finanšu un komerciesību jomās. Līdzīsnejējo pieredzi guvis strādājot komercbankā par jurista paligu. Kasparam ir leģuta prasmes dokumentu par sabiedrību pārvāldi sagatavošanā, kā arī civillietu tiesivedības. E-pasts: kaspars.treibulis@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999

dienas
bizness
okasgrāmatas

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modifīcēšana, uzglabāšana, arhīvēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atļaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecina šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.

© 2025 SIA Izdevnīcība "DIENAS BIZNESS"

	Zane Sklamina ir TGS Baltic jurista palīdze, kura praktizē Eiropas Savienības tiesību un datu aizsardzības jomā. Zanei ir pieredze ar dažādiem Eiropas regulāniem un to piemērošanu uzņēmuma procesiem un procedūrām, lai novērstu jebkādas likuma neatbilstības, kas varētu radīt finansiālus zaudējumus uzņēmumam. E-pasts: zane.sklamina@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999
	Martīns Galzons ir TGS Baltic jurista palīgs, kurš praktizē administratīvo tiesību, konkurences tiesību, komerctiesību un banku un finanšu jomā. Viņš ir sniedzis palīdzību tīrgus dalībnieku apvienošanās procesu ietvaros, sagatavojojot Finanšu un kapitāla tīrgus dalībnieku iekšējo dokumentāciju. E-pasts: martins.galzons@tgzbaltic.com Tālrunis: +371 67889999

Sākotnējā pamatsatura autori

Aigars Strupišs – piedalījies daudzu komerctiesību normatīvo aktu izstrādāšanā, tai skaitā strādājis pie Maksātnespējas likuma, Komercķu likuma, Kredītrestāžu likuma grozījumiem saistībā ar kreditrestāžu maksātnespējas jautājumiem, vadījis Komerclikuma izstrādi. Nodarbojas ar juridiskajām konsultācijām, konsultējot gan Latvijas, gan ārvilstu uzņēmējus, valsts iestādes un starptautiskās organizācijas, pasniegdz komerctiesību kursu Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē un ir daudz ar komerciesībām saistītu publikāciju autors.

Ģirts Endziņš – tiesību zinātņu magistrs, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdētājs. No 2002. gada līdz 2007. gadam bija Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra galvenais valsts notārs. Piedalījies daudzu normatīvo aktu sagatavošanā, tai skaitā vadījis Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likuma izstrādes darba grupu. Pasniegdz komerciesību kursu Biznesa augstskolas Turības Juridiskajā fakultātē.

Sandra Dzerele – zvērināta revidente, **Sandra Dzerele un partneri** dibinātāja un partnere, eksperte prasijuma tiesību un kapitāla dalu novērtēšanā. Grāmatvedības un finanšu konsultāciju jomā darbojas vairāk nekā 20 gadus, un revīzijas prakse ir kopš 1995. gada. Sandra Dzerele 2005. gadā tika iekļauta Komercegrīstra iestādes sarakstā kā eksperte prasijuma tiesību un kapitāla dalu novērtēšanā. Savā revīzijas praksei ir piedalījusies vairāku lielu Latvijas uzņēmumu revīzijās, kuri darbības jomas ir enerģētika, pārtikas rūpniecība, ražošana un kūgu būve, valrumfārmācības un mazumtirdzniecības tīkli u. c., kā arī sniegusi konsultācijas uzskaites sistēmu izveidošanas jomā. Kopš 1999. gada Sandra sadarbībā ar profesionālām apmācību kompānijām gatavo un vada seminārus finanšu grāmatvedības, revīzijas un komercdarbības jomās. No 1996. gada līdz 2011. gadam Sandra Dzerele bija Latvijas Zvērinātu revidēntu asociācijas valdes loceklē, no 2005. gada līdz 2011. gadam – Latvijas Zvērinātu revidēntu asociācijas izglītības centra pilnvarniece, savukārt kopš 2011. gada Sandra ir šīs asociācijas Ētikas komitejas locekle.